

İNME SONRASI
FİZYOTERAPİ
VE
REHABİLİTASYON

© 2016 İNME SONRASI FİZİYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON

ISBN: 978-605-6305-83-2

Tüm hakları saklıdır. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yasası gereği; bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Hipokrat Yayınevi'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz.

Editörler

Prof. Dr. A. Ayşe KARADUMAN
Prof. Dr. Sibel AKSU YILDIRIM
Prof. Dr. Öznur TUNCA YILMAZ

Yayıncı

Hipokrat Kitabevi

Kapak Tasarımı

Doç. Dr. Mehmet Gürhan KARAKAYA

Grafik-Tasarım

Hipokrat Grafik Tasarım

Baskı - Cilt

Kalkan Matbaacılık

Büyük Sanayi 1. Cadde No: 99/32 İskitler - Ankara
Tel: (0312) 341 92 34

ANKARA

HİPOKRAT KİTABEVİ

Süleyman Sırrı Cad.
No: 16/2 SİHHİYE

Tel: (0312) 433 03 05
(0312) 433 03 15

www.medikalkitabevi.com

ANKARA

PELİKAN KİTABEVİ

Ataç Sok. No: 3/A SİHHİYE
Tel: (0312) 434 07 44 - 434 07 45
Olgunlar Sok. No: 4/4 BAKANLIKLAR
Tel: (0312) 417 17 27

www.pelikankitabevi.com.tr

ESKİŞEHİR

NİSAN KİTABEVİ

Doktorlar Caddesi
No: 69/D

Tel: (0222) 221 07 05

www.nisankitabevi.com

İnme Sonrası Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

EDİTÖRLER

Prof. Dr. A. Ayşe KARADUMAN

Hacettepe Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
aykaradu@hacettepe.edu.tr

Prof. Dr. Sibel AKSU YILDIRIM

Hacettepe Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
sibel.aksu@hacettepe.edu.tr

Prof. Dr. Öznur TUNCA YILMAZ

Hacettepe Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
oznur.yilmaz@hacettepe.edu.tr

HAZIRLAYANLAR

Prof. Dr. Kadriye ARMUTLU

Hacettepe Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
karmutlu@yahoo.com

Dr. Fzt. Muhammed KILINÇ

Hacettepe Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
muhammedkilinc@yahoo.com

Prof. Dr. Nilgün BEK

Hacettepe Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
nilgunbek@yahoo.com

Doç. Dr. Nezire KÖSE

Hacettepe Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
fztnezire@yahoo.com

Dr. Fzt. Numan DEMİR

Hacettepe Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
ndemir@yahoo.com

Prof. Dr. Saadet OTMAN

Bilkent Üniversitesi,
Mütevelli Heyet Başkanlığı Sağlık Danışmanı,
Bilkent Ankara
asotman@windowslive.com

Dr. Fzt. Ayla FİL

Hacettepe Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
aylafil@gmail.com

Dr. Fzt. Z. Nisa ÖZBERK

Orta Doğu Teknik Üniversitesi,
Sağlık ve Rehberlik Merkezi
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
nisa@metu.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Arzu GÜÇLÜ GÜNDÜZ

Gazi Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
arzudoga@yahoo.com

Uz. Fzt. Yeliz SALCI

Hacettepe Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
fzteliz@hotmail.com

Doç. Dr. Mehmet Gürhan KARAKAYA

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi,
Muğla Sağlık Yüksekokulu,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
karakaya70@yahoo.com

Prof. Dr. Emine Handan TÜZÜN

Kırıkkale Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
handan.tuzun@gmail.com

Doç. Dr. İlkim ÇITAK KARAKAYA

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi,
Muğla Sağlık Yüksekokulu,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
ilkim74@yahoo.com

Dr. Fzt. Sibel ATAY YILMAZ

Hacettepe Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
fztsibel@yahoo.com

İçindekiler

Bölüm 1:	İnme	1
Bölüm 2:	İnme Sonrası Tedavi.....	11
Bölüm 3:	Fonksiyonel Hareket ve Özellikleri	19
Bölüm 4:	İnme Sonrası Normal Hareket ve Fonksiyonu Etkileyen Problemler.....	29
Bölüm 5:	Rehabilitasyon Uygulamalarının Bölümleri	41
Bölüm 6:	İnmede Fityoterapi ve Rehabilitasyon Değerlendirmeleri	57
Bölüm 7:	İnme Rehabilitasyonunda Motor Öğrenme.....	113
Bölüm 8:	Hemipleji Rehabilitasyonunda Nörofizyolojik Yaklaşımlar ve Nörogelişimsel Tedavi	125
Bölüm 9:	İnme Rehabilitasyonunda Kullanılan Elektrofiziksel Ajanlar.....	155
Bölüm 10:	İnme Rehabilitasyonunda Teknolojinin Kullanımı.....	173
Bölüm 11:	İnme Rehabilitasyonunda Ortezler	189
Bölüm 12:	İşlevsellik, Yetiyitimi ve Sağlığın Uluslararası Sınıflandırılması- ICF ve İnme Rehabilitasyonunda Kullanımı.....	207
Bölüm 13:	Hemiplejide Görülen İletişim Bozuklukları.....	235
Bölüm 14:	İnmeli Hastalarda Kanıta Dayalı Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Uygulamaları	247
İndeks	.....	269

ÖNSÖZ

Vasküler olayların yol açtığı fiziksel ve fonksiyonel yetersizlikler fizyoterapi ve rehabilitasyon alanında en çok emek harcanan klinik durumları oluşturmaktadır. İnme hastaları motor, duyuşsal, kognitif, emosyonel ve sosyal yönden klinisyenlere birçok ipucu vermekte; bu nedenle de fizyoterapi eğitiminde anahtar bir model olarak yararlanılmaktadır. İnme hastaları için, rehabilitasyon; esas olarak günlük yaşamdaki ihtiyaçlarını başarıyla nasıl karşılayacaklarını yeniden öğrenme sürecidir. Multi ve interdisipliner, hasta merkezli ve etkin planlanmış bir rehabilitasyon süreci ile mortalite, hastanede kalış süresi ve kendine bakım aktivitelerindeki yardım ihtiyacının azaldığı, bireyin toplumsal yaşamına tekrar dönebildiği bilinmektedir. Son yıllarda nörobilim alanındaki baş döndürücü gelişmeler ve kanıta dayalı bilgilerdeki artış, inme rehabilitasyonu konusunda da pek çok bilgi, beceri ve yaklaşımın gelişimine neden olmuştur. Bu nedenle her bilim dalında olduğu gibi fizyoterapi ve rehabilitasyon alanında da yaşam boyu öğrenme sürecinin bir gereği olarak bilgi kaynaklarının güncellenmesi zorunlu hale gelmiştir.

Bu kitap bilim ile uygulama arasında köprü kurmayı hedefleyen bir bakış açısı ile inme rehabilitasyonu ekibi içinde klinikte özveri ile çalışan ve akademik yaşamda alanın gelişimine katkı veren fizyoterapistler ve fizyoterapi öğrencileri ile, inme rehabilitasyonu ekibinin diğer üyelerine yönelik güncel bir kaynak oluşturmak amacıyla yazılmıştır. Yazarlar inme sonrası fizyoterapi ve rehabilitasyon konusunda uzmanlaşmış akademisyen ve klinisyen fizyoterapistlerden oluşmaktadır. Kitabımız 14 bölümden oluşturulmuştur. İçerikte, inme kliniği, eşlik eden problemler, inmede tedavi yaklaşımları, rehabilitasyon aşamaları, motor öğrenme, fonksiyonel hareket ve özellikleri, nörogelişimsel tedaviler, inmeli hastaların değerlendirilmesinde kullanılan değerlendirme ölçekle-

ri, inme ve ICF, teknoloji destekli rehabilitasyon, elektro fiziksel ajanlar, ortotik yaklaşımlar ve inme rehabilitasyonunda kanıta dayalı uygulamalara yer verilmiştir.

Kitabın yazılmasında öncelikle yoğun klinik ve akademik çalışmalarında, emeklerini esirgemeyen tüm bölüm yazarlarına teşekkür ederiz.

Özenle hazırladığımız kitabımız için özgün bir tasarım geliştiren, çok yönlü yaklaşımı bizce çok güzel ifade eden kapak tasarımı için Sevgili Meslektaşımız Doç. Dr. Mehmet Gürhan Karakaya'ya bölüm yazarlığının yanı sıra verdiği bu eşsiz katkı nedeniyle müteşekkirimiz.

Akademik çalışma hayatımızın en değerli ürünlerinden birisi olan bu kitabın yazımı sırasında akademik çalışmalarımıza anlayış ve sabır göstererek zaman ayırabilmemize verdikleri destek nedeniyle ailelerimize ve klinik çalışmalarımızın yükünü bizlerle paylaşan sevgili meslektaşlarımız Dr. Fizyoterapist Muhammed Kılınç, Dr. Fizyoterapist İpek Alemdaroğlu ve Uz. Fizyoterapist Ender Ayvat'a; ayrıca teşekkür ederiz.

Kitabın basım aşamasında bizlere sabır ve sınırsız destek veren Sayın Ali Çelik'e ve tüm Pelikan Yayıncılık çalışanlarına teşekkür ederiz.

Bizlere bu kitabın yazılması ve tüm akademik çalışmalarımız için ilham veren inme hastalarımıza şükranlarımızı sunarız.

Saygılarımızla.

Prof. Dr. Fizyoterapist A. Ayşe Karaduman
Prof. Dr. Fizyoterapist Sibel Aksu Yıldırım
Prof. Dr. Fizyoterapist Öznur Tunca Yılmaz

İthaf

*Bu kitap değerli meslektaşımız, sevgili arkadaşımız, kardeşimiz
Dr. Fizyoterapist Sibel Atay Yılmaz'ın
aziz anısına ithaf edilmiştir.*

